

Beschermingsplan Grauwe kiekendief

Grauwe kiekendief (*Circus pygargus*)

Uiterlijk en gedrag

De Grauwe kiekendief is een slanke roofvogel met smalle, spitse vleugels. Het mannetje heeft zwarte vleugelpunten en zwarte strepen over de armvleugel, zowel aan de boven- als aan de onderkant. De grijze bovenzijde van het mannetje is tweekleurig, daarmee onderscheidt hij zich van andere grijze kiekendieven. Het vrouwtje is licht geelbruin aan de onderkant, de bovenzijde is donkerder. Over het hele lichaam heeft ze donkere lengtestrepen. Ze lijkt erg op andere kiekendieven. Grauwe kiekendieven zijn zomergasten. Eind april komen ze vanuit Afrika naar Nederland om te broeden. Het vrouwtje legt gemiddeld vier eieren, die ze ongeveer één maand bebroedt. Het mannetje zorgt in die tijd voor voedsel. Na een kleine maand vliegen de jongen uit.

Leefgebied en voedsel

De Grauwe kiekendief is een vogel van open landschappen, waar genoeg voedsel beschikbaar is. In het begin van de vorige eeuw was het één van de talrijkste roofvogels in Nederland. De Grauwe kiekendief komt in Nederland voor in akkerbouwgebieden, vooral buiten natuurreservaten. Met name Luzerne- en wintergraanakkers zijn erg geschikt. Vooral Luzerne is erg geliefd, omdat deze teelt tamelijk extensief is en er veel veldmuizen en veldleeuweriken voorkomen: twee favoriete prooidieren.

Hans Hut

verdwenen. De landbouw is in de tweede helft van vorige eeuw sterk geïntensiveerd, overhoekjes en ruigte verdwenen. Zowel de beschikbaarheid van voedsel, als de gelegenheid om ongestoord te nestelen, namen sterk af. Hierdoor werd ook in akkerbouwgebieden het voortbestaan van de Grauwe kiekendief bedreigd. Pas nadat in Groningen vele duizenden hectares akker werden braakgelegd, kon de soort zich weer herstellen.

Beschermingsmaatregelen

Instandhouden van graan- en luzerneteelt is een belangrijke voorwaarde voor het behoud van de Grauwe kiekendief. Omdat de soort vooral voorkomt in akkers, is nestbescherming van levensbelang. Om het voedselaanbod te vergroten is meerjarige braaklegging van akkers gewenst (beter voor de muizenstand dan eenjarige braak). Ook akkerlandenbeheer kan hieraan een bijdrage leveren.

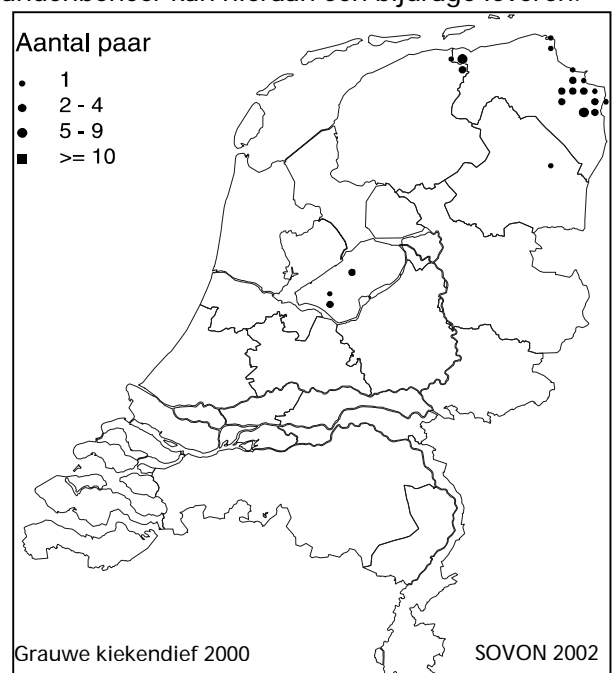
Hans Hut

Verspreiding in Nederland

Op dit moment komt de Grauwe kiekendief in Nederland voor met maximaal zo'n 40 broedparen, waarvan ongeveer tweederde in het Oldambt in Groningen. Daarnaast zijn er nog een paar broedparen in de Lauwersmeer en in Flevoland. Voor 1950 was de soort veel algemener. Toen kwam de soort regelmatig voor in een groot deel van de duinen, in Oost-Brabant, in Friesland, Drenthe en Groningen en op de Waddeneilanden. In het Oldambt broedde de Grauwe kiekendief toen nog niet.

Bedreigingen

Van oorsprong hoort de Grauwe kiekendief thuis in grootschalige, open natuurgebieden. Deze zijn begin vorige eeuw vrijwel helemaal uit Nederland

Beschermingsplan Grauwe kiekendief

Grauwe kiekendief (*Circus pygargus*)

Waarom zijn soortbeschermingsplannen nodig?

Sommige planten en dieren kunnen in ons land alleen overleven als we onze uiterste best daarvoor doen, door zoveel mogelijk maatregelen te treffen om de soort te behouden.

Daarvoor zijn soortbeschermingsplannen opgesteld. Hierin staat wat er nodig is om de soort in Nederland te laten voortbestaan.

Omdat veel van de soorten niet zo bekend zijn, is voor elke soort een "factsheet" gemaakt, met daarop een samenvatting van de belangrijkste informatie. Naast een beschrijving van de soort, met een foto, is op een kaartje aangegeven waar de soort nog voorkomt. Ook is aangegeven wat de grootste bedreigingen zijn en, misschien nog wel belangrijker, wat de mogelijke oplossingen hiervoor zijn.

De factsheets zijn gemaakt in opdracht van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Ze zijn bedoeld voor iedereen die beroepsmatig te maken heeft met de soorten, maar ook voor andere geïnteresseerden.

Meer weten?

Voor informatie over de Grauwe Kiekendief:

Website Grauwe kiekendief

www.grauwekiekendief.nl

Voor informatie over de verspreiding van vogels in Nederland:

SOVON Vogelonderzoek Nederland

www.sovon.nl

tel. 024-6848111

Voor algemene informatie over vogels:

Vogelbescherming Nederland

www.vogelbescherming.nl

tel. 030-6937700

Voor meer informatie over dit en andere soortbeschermingsplannen:

Website Soortbescherming

www.soortbescherming.nl

Om het Beschermingsplan Grauwe kiekendief te bestellen:

Expertisecentrum van het ministerie van LNV.

Postbus 482

6710 BL Ede

tel. 0318-822500

